

Uplatnění standardů ISA úměrně k velikosti a složitosti účetní jednotky

Tento soubor otázek a odpovědí (Q&A) vydávají pracovníci Rady pro mezinárodní auditorské a ověřovací standardy (IAASB) s cílem zdůraznit, jak koncepce mezinárodních auditorských standardů (ISA), vydávaných Radou pro mezinárodní auditorské a ověřovací standardy (IAASB) v rámci projektu Zvýšení srozumitelnosti ISA, umožňuje uplatnit tyto standardy tak, aby jejich aplikace byla úměrná velikosti a složitosti dané účetní jednotky. Konkrétněji řečeno, standardy ISA se týkají auditů všech účetních jednotek bez ohledu na jejich velikost a složitost, zatímco tento materiál se zaměřuje na záležitosti, u nichž je pravděpodobné, že půjde o aplikaci standardů především v souvislosti s auditem malých a středních podniků (SME). Malým a středním auditorským společnostem, ostatním auditorům SME i dalším subjektům odpovídajícím za audity účetních závěrek může tento materiál Q&A pomoci při efektivní aplikaci zpřesněných standardů ISA.

Standardy ISA¹⁾, jejichž text je nadále rozhodující, se tímto materiálem nenovelizují ani nenahrazují. Seznámit se s tímto materiálem Q&A neznamena seznámit se s obsahem standardů ISA. Tento materiál nemá být vyčerpávající, a proto je vždy třeba připojit odkaz na příslušné standardy ISA. Nejde o autoritativní ani oficiální prohlášení IAASB.

Situace

V březnu 2009 IAASB dokončila projekt na zvýšení srozumitelnosti (Clarity Project), v jehož rámci vydala 36 standardů ISA podle nových formulačních zásad (drafting conventions), zaměřených na zlepšení celkové čitelnosti a srozumitelnosti standardů. Upřesněné standardy ISA kromě jiných zlepšení jednoznačněji specifikují cíle auditora a požadavky, které auditor musí plnit při provádění auditu podle standardů ISA.

Je ve veřejném zájmu, aby se uživatelé auditovaných účetních závěrek mohli spolehnout, že audit účetních jednotek (ať velkých či malých, ať jednoduchých či složitých) bude mít vždy stejně vysoký standard. IAASB při upřesňování standardů ISA věnovala zvláštní pozornost právě tomuto celkovému cíli. Zároveň ale IAASB přihlížela k potřebám těch, kdo provádějí audit malých a středních podniků. Malé a střední podniky jsou důležitým sektorem národních ekonomik a jsou zvláště citlivé na nadměrnou standardizační zátěž. IAASB si tedy byla vědoma, jak důležité je stanovit požadavky, které by byly všeobecně aplikovatelné prakticky na všechny zakázky. Pochopení koncepce a záměru standardů ISA pomůže auditorům malých a středních podniků uplatňovat tyto standardy relevantním a ekonomicky efektivním způsobem.

Otázky a odpovědi [Q = otázka]

Q1. Jak se standardy ISA vypořádávají s tím, že charakteristiky malých a středních podniků jsou značně odlišné od charakteristik větších a složitějších účetních jednotek?

Auditor sleduje stejný cíl při auditu všech účetních jednotek – nezáleží na tom, jak jsou velké či složité. To ale neznamena, že se každý audit bude plánovat a realizovat stejným způsobem. Standardy ISA počítají s tím, že se konkrétní auditorské postupy použité k dosažení cílů auditu a k plnění požadavků standardů ISA mohou značně lišit podle toho, zda jde o audit velké nebo malé účetní jednotky a zda je auditovaná jednotka jednoduchá nebo složitá. Požadavky standardů ISA se proto zaměřují na záležitosti, které má auditor řešit a nikoli na podrobné určování konkrétních postupů, které má auditor realizovat.²⁾

Standardy ISA také vysvětlují, že vhodný auditorský přístup k plánování a realizaci dalších auditorských postupů záleží na tom, jak auditor vyhodnotí rizika. Auditor musí důkladně poznat auditovanou účetní jednotku i prostředí, ve kterém tato jednotka provozuje svou činnost, včetně jejích vnitřních kontrol a včetně rizika významných nesprávností a může na základě tohoto poznání například určit, že účinným postupem, jak za daných okolností reagovat na vyhodnocená rizika, může být kombinovaný přístup s použitím testování kontrol a testů věcné správnosti.³⁾ V jiných případech – například při auditu

¹⁾ Veškeré odkazy na standardy ISA v tomto materiálu se týkají upřesněných standardů ISA účinných pro audity účetních závěrek sestavených za období počínající 15. prosincem 2009 nebo po tomto datu.

²⁾ Podle odstavce 19 ISA 200 „*Obecné cíle nezávislého auditora a provádění auditu v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy*“ se požaduje, aby se auditor seznámil s celým textem příslušného standardu ISA, aby chápal jeho cíle a aby náležitým způsobem uplatňoval jeho požadavky. V odstavci A59 téhož standardu se vysvětluje, že „kde to je nutné, tam jsou pro požadavky konkrétního standardu ISA k dispozici aplikační a jiné vysvětlující materiály a realizační vodítka.“ Konkrétně řečeno, tyto materiály mohou:

- blíže vysvětlovat, co určitý požadavek znamená, nebo čeho se má týkat,
- zahrnovat příklady postupů, které mohou v daných případech být nejvhodnější.

Tato vodítka sama o sobě nepředstavují požadavek, ale jsou důležitá pro správnou aplikaci požadavků ISA. Aplikační a jiné vysvětlující materiály mohou skýtat základní informace o záležitostech řešených v daném standardu ISA.

³⁾ ISA 330 „*Reakce auditora na vyhodnocená rizika*“, odstavec A4.

malého nebo středního podniku, ve kterém auditor nenajde mnoho kontrolních činností – může auditor provést další auditorské postupy, skládající se především z testů věcné správnosti.⁴⁾

Je také třeba připomenout, že se ve standardech ISA počítá s tím, že ke správnému provedení auditu patří i náležitě uplatnění odborného úsudku. Odborného úsudku je zapotřebí především v souvislosti s rozhodnutími, která se týkají povahy, načasování a rozsahu auditorských postupů použitých k plnění požadavků standardů ISA a k shromažďování důkazních informací.⁵⁾ Skutečnost, že auditor musí uplatňovat odborný úsudek však neznamená, že se auditor může rozhodnout neuplatnit některý požadavek standardů ISA. Takto se může rozhodnout jen za výjimečných okolností, přičemž k dosažení cíle daného požadavku použije jiné, alternativní auditorské postupy.⁶⁾

Q2. Jak se práce na auditu malého nebo středního podniku může lišit od práce na auditu větší účetní jednotky?

Malé a střední podniky často uzavírají relativně jednoduché obchodní transakce, což znamená, že je jejich auditování podle standardů ISA poměrně nenáročné.

Pro ilustraci lze upozornit na požadavek uvedený v ISA 315, podle něhož auditor musí důkladně poznat auditovanou účetní jednotku i její prostředí.⁷⁾ Auditorské úvahy ve vztahu k tomuto požadavku budou sice stejně důležité pro velké i malé účetní jednotky, avšak malé a střední podniky mívají jednodušší strukturu a probíhají v nich jednodušší procesy, což zpravidla znamená, že auditor se s danou účetní jednotkou i jejím prostředím seznámí celkem rychle a je schopen tuto skutečnost jednoduše dokumentovat.

Stejně tak mohou malé a střední podniky mít jednodušší prvky a mechanismy vnitřní kontroly, což se nejednou zdůrazňuje ve standardech ISA. Například:

„Menší účetní jednotky mohou k dosažení svých cílů používat méně strukturované procesy a postupy.“⁸⁾

„Informační systémy a příslušné podnikové procesy vztahující se k účetnímu výkaznictví v malých účetních jednotkách jsou zpravidla méně komplikované než ve větších účetních jednotkách...“⁹⁾

„Předávání informací může v malé účetní jednotce být jednodušeji strukturované a snáze realizovatelné než ve větší účetní jednotce“¹⁰⁾

„Koncepte, ze kterých vycházejí činnosti spojené s vnitřní kontrolou v malých účetních jednotkách, jsou zpravidla podobné konceptům činnosti ve větších účetních jednotkách, ale míra jejich formalizace bývá odlišná.“¹¹⁾

Poznání vnitřních kontrol účetní jednotky je sice stejně důležité, ať jde o malou či větší účetní jednotku, avšak v případě malého či středního podniku je pravděpodobné, že auditor získá a dokumentuje potřebnou znalost těchto mechanismů rychleji a snáze.

Q3. Do jaké míry standardy ISA skýtají auditorům návod pro aplikaci při auditu v malých a středních podnicích?

Ve standardech ISA se konkrétně počítá s tím, že budou uplatněny při auditu malých a středních podniků. V souvislosti se stanovenými požadavky ISA například:

- specifikují alternativní postupy pro porozumění procesu hodnocení rizik v dané účetní jednotce tam, kde účetní jednotka takový proces nemá stanovený nebo používá ad hoc procesy (což je u malých a středních podniků běžné),¹²⁾
- specifikují výběr auditorských postupů podle konkrétních okolností (například volba reakcí na vyhodnocení rizik účetních odhadů podle ISA 540 – efektivní reakcí zde v případě auditu malých a středních podniků bývá možnost využití důkazních informací vyplývajících z událostí, které nastaly po datu účetní závěrky, jsou-li tyto informace relevantní z hlediska účetních odhadů a je-li mezi datem účetní závěrky a datem auditorské zprávy velký časový odstup);¹³⁾
- ukazují, zda jde o podmíněný požadavek v situaci, kdy osoby pověřené správou a řízením jsou totožné s vedením (v malých a středních podnicích se tato situace vyskytuje často).¹⁴⁾

Pro auditora malého nebo středního podniku je zvláště důležité, že ve standardech ISA jsou také obsažena užitečná vodítka, která auditorovi pomáhají pochopit nebo aplikovat konkrétní požadavky standardů ISA v kontextu auditu malých

⁴⁾ ISA 330, odstavec A18

⁵⁾ ISA 200, odstavec A23

⁶⁾ ISA 200, odstavec 23

⁷⁾ ISA 315 „Identifikace a vyhodnocení rizik výskytu významné nesprávnosti na základě znalosti účetní jednotky a jejího prostředí“, odstavec 11.

⁸⁾ ISA 315, odstavec A45

⁹⁾ ISA 315, odstavec A85

¹⁰⁾ ISA 315, odstavec A87

¹¹⁾ ISA 315, odstavec A93

¹²⁾ ISA 315, odstavec 17

¹³⁾ ISA 540 „Audit účetních odhadů včetně ocenění reálnou hodnotou, a související vykazování“, odstavec 13.

¹⁴⁾ ISA 260 „Předávání informací o záležitostech auditu osobám pověřeným správou a řízením účetní jednotky“, odstavec 14.

a středních podniků. Kde je to možné, tam se v aplikačních materiálech standardů ISA tato vodítka zařazují do podkapitol: *Zvažované skutečnosti s konkrétním zřetelem na menší účetní jednotky.*¹⁵⁾ Lze uvést několik příkladů takových vodítek:

- Standardní auditorské programy nebo kontrolní dotazníky vycházející z předpokladu malého počtu relevantních kontrolních činností lze použít pro sestavení plánu auditu malého nebo středního podniku, jsou-li „šity na míru“ pro podmínky zakázky.¹⁶⁾
- Je možné, že v malém nebo středním podniku nebudou pro účely analytických postupů k dispozici předběžné nebo měsíční finanční údaje, z nichž by se dala určit nebo vyhodnotit rizika významných nesprávností. Proto se může stát, že auditor bude potřebovat naplánovat provedení analytických postupů na dobu, kdy bude k dispozici první návrh účetní závěrky dané účetní jednotky.¹⁷⁾
- Je možné, že důkazní informace týkající se prvků kontrolního prostředí v malém nebo středním podniku nebudou k dispozici v dokumentární podobě. K tomu, aby auditor náležitě poznal kontrolní prostředí malého nebo středního podniku, bude proto zvláště důležité zjistit postoje, informovanost a kroky prováděné vedením, případně majitelem, který je zároveň vedoucím.¹⁸⁾

Specifické skutečnosti zvažované v souvislosti s malými a středními podniky také řeší otázku, jak aplikovat standardy ISA v případě jednočlenného „týmu“ – například ve vztahu k požadavku, aby partner odpovědný za zakázku převzal odpovědnost za vedení a kontrolu týmu provádějícího zakázku.¹⁹⁾

Další vodítka kromě toho ukazují, že se konkrétní aspekty auditu budou lišit podle velikosti, složitosti a povahy účetní jednotky – například ve vztahu k těmto faktorům:

- Povaha a rozsah auditorových plánovacích činností²⁰⁾.
- Auditorovo posuzování relevantních faktorů rizika podvodu²¹⁾.
- Proces předávání informací mezi auditorem a osobami pověřenými správou a řízením a forma této komunikace²²⁾.
- Úroveň detailu, nakolik podrobně se mají sdělovat významné nedostatky vnitřní kontroly²³⁾.
- Úsudek o tom, zda jde o kontrolu relevantní z hlediska auditu²⁴⁾.

Q4. Musí auditor při auditu malých a středních podniků postupovat v souladu se všemi standardy ISA?

Ve standardech ISA jsou stanoveny tyto základní povinnosti:

„Auditor musí postupovat v souladu se všemi standardy ISA, které jsou ve vztahu k auditu relevantní. Standard ISA je relevantní, je-li v platnosti a existují-li okolnosti, které daný standard ISA řeší.“²⁵⁾

„Auditor nesmí v auditorské zprávě prohlašovat, že audit odpovídá standardům ISA, pokud nedodržel požadavky daného ISA [ISA 200] a všech ostatních standardů ISA, které jsou vůči auditu relevantní.“²⁶⁾

Je ovšem třeba poznamenat, že ne všechny standardy ISA jsou relevantní pro každý audit, což znamená, že v určité konkrétní zakázce se nemusí vyskytovat okolnosti, pro které je určitý standard ISA určen. Existuje několik standardů ISA, které nemusí být relevantní pro audit malých a středních podniků. K nim může patřit například:

- ISA 402,²⁷⁾ jestliže daný malý nebo střední podnik nevyužívá služeb servisních organizací.
- ISA 510,²⁸⁾ jestliže jde o další audit malého nebo středního podniku a nikoli o první audit.
- ISA 600,²⁹⁾ jestliže audit daného malého nebo středního podniku není skupinovým auditem.
- ISA 610,³⁰⁾ jestliže malý nebo střední podnik nemá funkci interního auditu.
- ISA 800, 805 a 810,³¹⁾ jde-li o zakázku pro malý nebo střední podnik týkající se auditu účetní závěrky ke všeobecným účelům.

¹⁵⁾ Vodítka byla sice vypracována především pro účetní jednotky, které nejsou kótovány na burze, ale některé ze zvažovaných skutečností se mohou uplatnit i v případě menších kótovaných účetních jednotek.

¹⁶⁾ ISA 300 „Plánování auditu účetní závěrky“, odstavec A19.

¹⁷⁾ ISA 315, odstavec A10

¹⁸⁾ ISA 315, odstavec A77-A78

¹⁹⁾ ISA 220 „Řízení kvality auditu účetní závěrky“, odstavec 15; ISA 300, odstavec A15.

²⁰⁾ ISA 300, odstavec A1.

²¹⁾ ISA 240 „Postupy auditorů související s podvody při auditu účetní závěrky“, odstavec A26

²²⁾ ISA 260, odstavec A30 a A38.

²³⁾ ISA 265 „Předávání informací o významných nedostatcích v interních kontrolách osobám pověřeným správou a řízením účetní jednotky, a vedením“, odstavec A15.

²⁴⁾ ISA 315, odstavec A61

²⁵⁾ ISA 200, odstavec 18

²⁶⁾ ISA 200, odstavec 20

²⁷⁾ ISA 402 „Zvažované skutečnosti týkající se účetní jednotky využívající služeb servisní organizace“.

²⁸⁾ ISA 510 „Audit v prvním účetním období zakázky – počáteční zůstatky“.

²⁹⁾ ISA 600 „Audit účetní závěrky skupiny – zvláštní aspekty“.

³⁰⁾ ISA 610 „Využití práce interních auditorů“.

³¹⁾ ISA 800 „Zvláštní aspekty – audit účetních závěrek sestavených v souladu s účetním rámcem pro zvláštní účely“; ISA 805 „Zvláštní aspekty – audit jednotlivých účetních výkazů a specifických prvků, účtů nebo položek účetního výkazu“; ISA 810 „Zakázky na vypravování zprávy o agregované účetní závěrce“.

Kromě toho některé standardy ISA, například ISA 705³²⁾, který se týká modifikací výroku auditora, nemusí být relevantní pro dané okolnosti.

Auditor se nemusí starat o standardy ISA, které nejsou relevantní vůči prováděnému auditu. Auditor nicméně musí mít přehled o sféře uplatnění jednotlivých standardů ISA, aby byl schopen určit, zda každý standard je či není za daných okolností relevantní.

Q5. Musí auditor při auditu malých a středních podniků postupovat v souladu se všemi požadavky každého relevantního standardu ISA?

Je-li standard ISA jako takový relevantní, neznamená to, že za dané situace musí nutně být relevantní i každý požadavek v tomto standardu obsažený. Je-li požadavek podmíněný a příslušná podmínka neexistuje, nemusí auditor takový požadavek dodržet.³³⁾ Zda podmínka určující relevantnost podmíněného požadavku existuje či neexistuje, to často jednoznačně vyplývá z okolností zakázky. Jako požadavky, které není třeba dodržet, pokud neexistují relevantní podmínky, lze uvést tyto příklady:

- Diskuze v týmu provádějícího zakázku v souvislosti s vyhodnocením rizik – jde li o jednočlenný „tým“³⁴⁾.
- Provedení konkrétních testů věcné správnosti a jiných následných postupů – jestliže auditor nezjistil žádné dříve nezjištěné nebo neuvedené propojené osoby nebo významné transakce s propojenými osobami³⁵⁾.
- Získání dostatečných a vhodných důkazních informací k určení, zda existuje významná nejistota – jestliže auditor nezjistil žádnou skutečnost nebo podmínku, která by zpochybňovala schopnost auditované účetní jednotky plnit předpoklad nepřetržitého trvání³⁶⁾.

Ve výjimečných případech, kdy auditor usoudí, že je třeba se odchýlit od určitého požadavku, se uplatňuje speciální požadavek na dokumentaci. Tento dokumentační požadavek se vztahuje pouze na požadavky, které jsou za daných okolností relevantní. Standardy ISA nevyžadují plnění požadavků, které za daných okolností nejsou relevantní.³⁷⁾

Q6. Jak dokumentace auditu pomáhá auditorovi při auditování malých a středních podniků?

Dokumentace auditu malých a středních podniků na základní úrovni pomáhá auditorovi při plánování a provádění auditu. Usnadňuje dohled a kontrolu prací, které provádějí asistenti. Usnadňuje také hodnocení získaných důkazních informací a vyvozených závěrů před dokončením zprávy auditora. Jelikož dokumentace obsahuje i záznamy o záležitostech, které zůstávají relevantní i v následujících obdobích a lze je jednoduše aktualizovat, poskytuje vhodné východisko pro audit v následujícím roce.

Zvláště důležitá je však skutečnost, že dokumentace auditu může pomoci zkvalitnit audit, pokud jde o kvalitu auditorova úsudku. Přijatá rozhodnutí jsou často správnější, jestliže si auditor udělá čas na dokumentaci faktů souvisejících s významnou záležitostí, a na zdůvodnění auditorských závěrů. Tím se obvykle zvýší logika a srozumitelnost auditorova uvažování.

Dokumentace auditu proto pomáhá při realizaci celkového auditorského procesu a zároveň poskytuje záznamy, kterých mohou využít orgány auditorského dohledu a jiné subjekty při kontrole spisu auditora.

Q7. Jak standardy ISA pomáhají vést auditora při účinném a efektivním uplatňování požadavků na dokumentaci?

Zajištění náležité dokumentace auditu nemusí být zátěží. Standardy ISA na mnoha místech nabádají auditory, aby pořizovali smysluplnou auditorskou dokumentaci a přitom průběžně dbali na účinný a ekonomický přístup.

Za prvé, dokumentační požadavky, které ve standardech ISA určují, co se očekává od auditora, jsou koncipovány tak, aby vedly k dostatečnému a přiměřenému dokumentování základu pro zprávu auditora a k zajištění důkazních informací o tom, že audit byl naplánován a proveden v souladu se standardy ISA a s příslušnými právními a regulačními požadavky.³⁸⁾ V této souvislosti se podle ISA 230 požaduje, aby auditor zpracoval dokumentaci auditu tak, aby zkušený auditor bez předchozí účasti na auditu dokázal pochopit jednotlivé konkrétní záležitosti. Toto je základ, který vede auditora k určení obsahu a rozsahu dokumentace auditu.

V tomto kontextu se podle ISA 230 požaduje, aby dokumentace zahrnovala *významné* záležitosti, které vyvstaly v průběhu auditu a *významné* odborné úsudky, ke kterým auditor dospěl při vyvozování závěrů k těmto záležitostem.³⁹⁾ Důraz se klade

³²⁾ ISA 705 „Modifikace výroku ve zprávě nezávislého auditora“.

³³⁾ ISA 200, odstavec 22

³⁴⁾ ISA 315, odstavec 10

³⁵⁾ ISA 550 „Propojené osoby“, odstavec 22.

³⁶⁾ ISA 570 „Předpoklad nepřetržitého trvání účetní jednotky“, odstavec 16.

³⁷⁾ ISA 200, odstavec A74 a ISA 230 „Dokumentace auditu“, odstavec A19.

³⁸⁾ V odstavci A6 ISA 230 se praví: „Plnění požadavků ISA v zásadě vede k zajištění dokumentace, která je za daných okolností dostatečná a přiměřená. V ostatních standardech ISA jsou uvedeny konkrétní dokumentační požadavky, které mají vysvětlit, jak se tento standard ISA má aplikovat v konkrétních podmínkách oněch ostatních standardů. Konkrétní podmínky ostatních standardů neomezují aplikaci tohoto standardu. Kromě toho platí, že nejsou-li v některém standardu ISA obsaženy žádné požadavky na dokumentaci, neznamená to, že se při plnění onoho standardu ISA nevede žádná dokumentace.“

³⁹⁾ ISA 230, odstavec 8

na významné záležitosti a významné odborné úsudky. ISA 230 vysvětluje, že při stanovení formy, obsahu a rozsahu auditorské dokumentace významných záležitostí je důležité, do jaké míry se uplatňuje odborný úsudek při provádění prací a vyhodnocování výsledků.⁴⁰⁾

Za druhé, standardy ISA zároveň uznávají, že je nerealistické předpokládat, že se bude dokumentovat každý aspekt auditu. V ISA 230 se proto jednoznačně uvádí, že:

„... není ani nutné, ani reálně proveditelné, aby auditor dokumentoval každou záležitost, kterou posuzuje, nebo každý úsudek, který si při auditu učiní. ... je [také] zbytečné, aby auditor zvláště dokumentoval ... plnění požadavků v záležitostech, u nichž toto plnění prokazují dokumenty obsažené v auditorském spisu. ... Například existence přiměřeně dokumentovaného plánu auditu dokazuje, že auditor si daný audit naplánoval.“⁴¹⁾

Za třetí, standardy ISA auditora jednoznačně nabádají, aby při určování formy a rozsahu dokumentace uplatňoval odborný úsudek. Standardy ISA také uznávají, jak se rozsah dokumentace auditu může podle okolností lišit. Na některých místech v ISA 230 i v jiných standardech ISA se uvádějí podobné příklady, jako jsou tyto:

- Auditor podle svého odborného úsudku sám určí, jakým způsobem se budou dokumentovat konkrétní požadavky ISA 315.⁴²⁾
- Forma, obsah a rozsah dokumentace závisí na různých faktorech včetně velikosti a složitosti účetní jednotky⁴³⁾ a na metodice a technologii uplatněné při auditu.
- Obecně platí, že dokumentace auditu menší účetní jednotky bývá méně rozsáhlá než dokumentace auditu větší účetní jednotky.⁴⁴⁾ Dokumentace může být jednoduchá a relativně stručná.⁴⁵⁾

Kromě toho standardy ISA pomáhají auditorovi tím, že uvádějí příklady, jak lze k dokumentování auditu v malém nebo středním podniku přistupovat účinně a ekonomicky. Uvádí se v nich například toto:

- Může být užitečné a efektivní zaznamenávat různé aspekty auditu společně v jednom dokumentu s případnými křížovými odkazy na podkladovou auditní dokumentaci.⁴⁶⁾
- Dokumentace poznávání účetní jednotky se může zahrnout do auditorovy dokumentace celkové strategie a celkového plánu auditu. Podobně se výsledky vyhodnocování rizik mohou dokumentovat jako součást auditorovy dokumentace dalších postupů.⁴⁷⁾
- Není třeba dokumentovat komplexně celé poznávání malého a středního podniku a související záležitosti.⁴⁸⁾
- Jako dokumentovaná strategie auditu může posloužit stručné memorandum. Stručné memorandum se může vypracovat po dokončení auditu a pak se může upravit a aktualizovat do formy dokumentované auditorské strategie k auditorské zakázce pro příští rok.⁴⁹⁾

Tento dokument vypracovali pracovníci IAASB. Je to nezávazný dokument, určený pouze pro informační účely.

Copyright © srpen 2009 náleží Mezinárodní federaci účetních (IFAC). Všechna práva vyhrazena. Pořizování kopií tohoto díla se povoluje pod podmínkou, že každá kopie bude opatřena tímto upozorněním: *Copyright © srpen 2009 náleží Mezinárodní federaci účetních (IFAC). Všechna práva vyhrazena. Použito s povolením IFAC. Pořizování kopií tohoto díla se povoluje s cílem dosáhnout co největšího rozšíření.*

⁴⁰⁾ ISA 230, odstavec A9

⁴¹⁾ ISA 230, odstavec A7

⁴²⁾ ISA 315, odstavec A131

⁴³⁾ ISA 230, odstavec A2; ISA 315, odstavec A131

⁴⁴⁾ ISA 230, odstavec A16

⁴⁵⁾ ISA 230, odstavec A17; ISA 315, odstavec A132

⁴⁶⁾ ISA 230, odstavec A16

⁴⁷⁾ ISA 315, odstavec A131

⁴⁸⁾ ISA 315, odstavec A132

⁴⁹⁾ ISA 300, odstavec A11 a A19